



Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Vuorovaikutus ryhmässä

Eveliina Korpela

Toimiva ryhmä työyhteisössä

- *Hyvä ja toimiva ryhmä ottaa koko ryhmän osaamisen, kokemukset ja asiantuntemuksen käyttöön.*
- *Erilaisuus on ryhmän rikkaus.*



Kuva: pixabay.com

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Roolit ryhmässä

- Jokaisella on ryhmässä rooli.
- Rooli voi vaihtua eri tilanteissa.
- Rooleja tarvitaan, jotta ryhmä toimii.
- Rooli voi olla virallinen tai epävirallinen.
- Virallinen rooli on ennalta sovittu (esim. puheenjohtaja, sihteeri).
- Epävirallinen rooli on se, miten toimimme ja käytäydymme ryhmässä.



Kuva: pixabay.com

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Miten sinä käyttäydyt ryhmässä?

- Millainen rooli sinulla on suomenkielisessä ryhmässä työpaikalla?
- Millainen rooli sinulla on ryhmässä silloin, kun puhut omaa äidinkieltäsi?
- Millainen rooli sinulla on työpaikalla? Harrastuksissa? Vapaa-ajalla? Perheessäsi?
- Miten saat vahvuutesi ryhmässä käyttöön, vaikka et puhuisi suomea täydellisesti?



Kuva: pixabay.com

...
tekemiseen

Tehtävän suorittamista edistävät roolit



Aloitteentekijä

- esittää uusia ideoita, käsittely- ja menettelytapoja, ehdottaa tavoitteita ja ratkaisuvaihtoehtoja

Tietojenetsijä

- kysyy lisätietoja, selvennyksiä ja perusteluja

Asiantuntija

- antaa lisätietoja ja perusteluja, jäsentelee asiaa

Täsmentäjä

- tarkentaa ehdotuksia esimerkkien avulla, selvittelee ongelman syitä ja ratkaisuvaihtoehtojen seurauksia

Kriitikko

- pohtii ehdotusten hyviä ja huonoja puolia sekä pakottaa ryhmän punnitsemaan huolellisesti eri vaihtoehtoja

Järjestelijä

- huolehtii käytännön järjestelyistä ja merkitsee asioita muistiin

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Tehtävän suorittamista edistävät roolit: sanat suuhun

Aloitteentekijä

- *Voisimmeko tehdä näin...Nyt olisi ehkä parasta, jos... Tässä tilanteessa olisi hyvä, jos... Voisimme tehdä niin, että... Lisäksi olisi hyvä, jos... Voisi olla tarpeellista kysyä, mitä...*

Tietojenetsijä

- *Mitä jos pohtisimme vielä tätä? Pitäisikö miettiä vielä uusia vaihtoehtoja? Olisiko parasta, jos... Mitä mieltä olette? Mitä ajatuksia teille herää tästä?*

Asiantuntija

- *Tärkeintä tässä on... Asiaan vaikuttavat X ja Y, minkä vuoksi meidän pitää... Vaihtoehtoja on kolme... Me voimme tehdä näin tai sitten... Keskeisintä on löytää... Tässä tilanteessa tärkeää on...*

Täsmentäjä

- *Asiaan liittyvät myös... Tässä asiassa pitää ottaa huomioon, että... Jos teemme näin, se tarkoittaa sitä, että... Asiassa on monta puolta... Asiaa voi tarkastella eri näkökulmista...*

Kriitikko

- *Mitkä ovat ratkaisun hyvät ja huonot puolet? Mitä ratkaisu tarkoittaa käytännössä? Mihin asioihin se vaikuttaa? Oletteko miettineet, miten muutos vaikuttaa asiakkaisiin...?*

Järjestelijä

- *Kuka huolehtii tästä? Kuka haluaa soittaa...? Kuka voisi tilata... Kuka ottaa kopin tästä? Kenen vastuulla on järjestää...?*

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Ryhmän toimintaa helpottavat roolit

Rohkaisija

- on ystävällinen, ymmärtää ja arvostaa muiden mielipiteitä ja ehdotuksia, antaa tunnustusta

Mukaanvetäjä

- yrittää saada kaikki mukaan asian käsittelyyn

Tarkkailija

- seuraa sovittujen menettelytapojen noudattamista, painottaa tasapuolisuutta ja oikeudenmukaisuutta, asettaa työnormeja sekä huolehtii aikatauluista

Tunteiden ilmaisija

- tarkkailee ryhmän ilmapiiriä, ilmaisee omia tunteitaan ja rohkaisee muita tunneilmaisuihin

Sovittelija

- hakee kompromisseja, selvittää mielipide-eroja

Jännityksen laukaisija

- laukaisee huumorilla kireitä tilanteita, rauhoittaa tilannetta



Kuva: pixabay.com

Ryhmän toimintaa helpottavat roolit: sanat suuhun

Rohkaisija

- *Tuo on hyvä ehdotus! Erittäin tärkeä näkökulma. Toit esiin hyviä ajatuksia... Kokouksessa on esitetty todella hienoja ehdotuksia...*

Mukaanvetäjä

- *Mitä mieltä X on? Haluaisitko sinäkin sanoa jotakin? Onko tämä herättänyt muissa jotain ajatuksia? Ovatko kaikki saaneet puheenvuoron? Haluaisiko joku vielä sanoa jotakin?*

Tarkkailija

- *Onko kaikkien näkökulma otettu huomioon? Onko asiasta tiedotettu kaikkia ajoissa? Ovatko kaikki saaneet esityslistan/pöytäkirjan/tiedotteen? Meillä on enää 10 minuuttia aikaa, joten olisi hyvä, jos... Jokainen saa yhden puheenvuoron.*

Tunteiden ilmaisija

- *Minua huolestuttaa se, että... Miltä tämä teistä tuntuu? Minua surettaa, jos joudumme... Millaisia tunteita teille herää tästä?*

Sovittelija

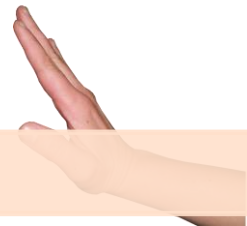
- *Tässä voisi tehdä ensin niin, että... ja sen jälkeen niin, että... Voisimme myös ajatella, että... Kenelle tämä ratkaisu ei sovi? Kuka haluaa pohtia vielä muita vaihtoehtoja? Voisiko tässä tehdä niin, että...*

Jännityksen laukaisija

- *Eiköhän oteta kahvia! Nyt voisi olla sopiva tauon paikka! Tilanne on sen verran kuuma, että otetaan tähän väliin vähän jäätelöä.*

Osaamista
inovaatiosta
tulevaisuuden
tekemiseen

Ryhmän toimintaa häiritseviä rooleja:



Hyökkääjä

- nostaa omaa asemaansa vähättelemällä, arvostelmalla ja paheksumalla toisten tekemisiä ja näkemyksiä

Jarruttaja

- torjuu heti muiden ehdotukset, väittelee, ei perustele kantaansa

Huomion tavoittelija

- tyydyttää henkilökohtaisia tarpeitaan ryhmän tavoitteiden kustannuksella, puhuu paljon ollakseen esillä, kertoo asiaankuulumattomia juttuja ja vitsejä

Kilpailija

- esittää ominaan toisten parhaat ideat, korostaa omaa osuuttaan, ei suostu kehittämään toisten ideoita

Vetäytyjä

- on välinpitämätön tai passiivinen, ei osallistu keskusteluun eikä kuuntele

Klikkiytyjä

- kuiskailee vierustoverilleen, juonittelee ja hakee liittolaisia, mutta ei osallistu yleiseen keskusteluun

Saivartelija

- takertuu pikkuasioihin ja muutoseikkoihin, määrittelee termejä yksityiskohtaisesti

Itsensä väheksyjä

- käyttäytyy epävarmasti ja vähättelee aiheetta omia kykyjään

Ylimielinen

- ei ole kiinnostunut ryhmän toiminnasta eikä osallistu siihen aktiivisesti, keskittyy muihin asioihin, väheksyy toisia

Lue lisää toimivasta ryhmästä

- Keyton, J. 1999: *Group communication. Process and analysis*. Mayfield, Mountain View, CA.
- Kielijelppi 2010. Ryhmäviestintä. Helsingin yliopiston kielikeskus.
<https://blogs.helsinki.fi/kielijelppi/puheviestinta/>
- Markkanen, Eeva-Liisa 2021. Kuulun! Välineitä ryhmän toiminnan tukemiseen. Helsinki: MLL.
- Valkonen, T. 2000. Ryhmäviestintätaidot ja niiden arvioiminen. Teoksessa Lappalainen, H-P. (toim.). Virikkeitä viestintävalmiuksien arviointiin. 106–117. Helsinki: Opetushallitus.

Hyviä ryhmä- työskentely- hetkiä!



Kuva: Creative Commons

© 2023 Eveliina Korpela, Metropolia AMK.
Kieliharjoittelu-materiaalia. Materiaali on lisensoitu
Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -
lisenssillä. Materiaali on saatavilla osoitteessa
www.kielibuusti.fi.